

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontleen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

SCHAAKMAT

Een blijspel in twee bedrijven

door

Maria Waembeke

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2019

Nr.3478

PERSONAGES

(5 dames – 2 heren)

JEANNINE, roddeltante. Dominant, houdt van lekker eten en drinken maar dan wel in het gezelschap van een man :

MEENTJE, haar vriendin en concurrente. Roddelt ook graag maar klaagt nog liever :

ELS, naïef, een beetje dom. Heeft eigenaardige gedachtenkronkels waarbij ze steeds vlugger en eentoniger praat; wordt gedomineerd door de andere dames :

RINA, doet graag uit de hoogte, denkt alles beter te weten, vooral wanneer het om cultuur gaat :

FLORREKE, nogal excentriek, gelooft erg in het bovenaardse :

ROBBE, bijdehand, levenslustig :

ARMAND, nieuwkomer. Broer van Els, weduwnaar ... vermogend?

DECOR

De ontmoetingsruimte van de hobbyisten.

2 grote tafels aan zijkanten (1 voor de dames, andere als serveertafel)

1 kleine tafel in het midden (voor de heren)

7 stoelen

1 kapstok

benodigheden :

Voor de dames : handwerkjes

Voor de heren : schaakspel

2 thermossen (1 koffie, 1 warm water voor thee)

Koffie- en theekopjes, schoteltjes, lepeltjes, suiker, melk, theezakjes, wafels, doosje pralines

Tarot-kaarten

EHBO-kistje met pleisters

Krant + reisgids

KORTE INHOUD

Het leven van een aantal alleenstaanden in een hobbygroepje verandert drastisch wanneer een Nieuw gezicht verschijnt. Verschillende dames zien meteen een nieuwe toekomst voor zichzelf en dan ontbtrant de strijd voor zijn hart (en bankrekening)...

EERSTE BEDRIJF

Scène 1 : Een nieuwe

(Jeannine en Meentje op – druk babbelend – hangen hun jas aan kapstok)

JEANNINE : Maar een air dat die heeft! Ik kan haar echt niet meer uitstaan, ze zit me tot hier! Ik hoop maar, dat ze vandaag niet komt, want anders ...

MEENTJE : Och, je moet je er zo kwaad niet in maken. Je weet hoe ze is, je kunt er beter eens mee lachen ...

(Jeannine gaat naar de toog, terwijl Meentje zich installeert aan de grote tafel.)

Kun jij ook eens een kommeke rozenbottelthee voor mij meebrengen, Jeannine?

JEANNINE : Met melk?

MEENTJE : Neen, merci, alleen een beetje suiker.

JEANNINE : En een koekske?

MEENTJE : Zijn er geen koffiekoeken?

JEANNINE : Neen, alleen wafels met chocolade ...

MEENTJE : Allez vooruit, we zullen eens proeven ...

(Jeannine brengt de 2 koppen en de wafels naar de tafel, waar Meentje haar naaiwerk opzij schuift. Jeannine gaat zitten en neemt haar breiwerk. Ondertussen komt Els op vanuit de keuken.)

ELS : Dag Jeannine, dag Meentje, mooi weer vandaag nietwaar?

JEANNINE : Mooi weer? Na al die regen van de laatste dagen wordt dat stilaan tijd!

MEENTJE : Hoe komt het dat er geen koffiekoeken zijn, Els?

ELS : Jaaaar, ik heb verleden keer al gezegd, dat onze snoepspot leeg is en voor mij is

het ook het einde van de maand ...

JEANNINE : Allez, Els, een paar koffiekoeken voor ons zullen er toch nog wel af kunnen zeker ...

(Els gebaart afwijzend.)

MEENTJE : En hoe zit het nu met je broer, Els? Is hij nu al bij jou komen inwonen?

JEANNINE : Ja, je had toch gezegd dat je hem zou meebrengen wanneer hij zich geïnstalleerd heeft, dan kunnen wij er ook eens mee kennismaken ...

ELS : Wel, hij zou vandaag zeker komen, maar hij moest nog eerst nog wat zaken regelen met de bank en de notaris ...

(Jeannine en Meentje bekijken mekaar veelbetekenend.)

JEANNINE : Naar de bank?

MEENTJE : Naar de notaris?

ELS : Ja, voor de verkoop van zijn huis, dat brengt allemaal veel rommel mee, nietwaar?

(Jeannine en Meentje bekijken mekaar samenzweerderig, doen met duim en wijsvinger het geld-teken en knikken.)

JEANNINE : Allez, wij zijn benieuwd. *(neemt een stukje van de koek en trekt een gezicht) ...* Amai, die is ook niet zo vers meer ...

ELS : Ja, het einde van de maand, nietwaar ... *(Ze gaat bij de anderen zitten en neemt ook een handwerkje.)*

MEENTJE : Zeg Els, uw broer, hoe lang is die nu al weduenaar?

ELS : Bijna twee jaar, maar hij kon het niet meer uithouden. Zo helemaal alleen in dat grote huis van hem ...

MEENTJE : Groot huis?

JEANNINE : En hij heeft het verkocht?

MEENTJE : Dat zal nogal wat opgebracht hebben zeker ...

ELS : O, dat gaat wel ...

JEANNINE : Hoeveel dan wel?

ELS : Och, ik weet dat niet juist, zo ongeveer ...

(Op dat ogenblik komt Robbe binnen.)

ROBBE : Dag schoonheden!

ALLEN : Dag, Robbe ...

ROBBE : En Els, wanneer mogen we je broer nu verwachten bij ons clubje?

(Els wil antwoorden, maar Jeannine is haar voor.)

JEANNINE : Seffens, Robbe, ...

MEENTJE : Hij moest eerst nog naar de notaris en de bank ...

JEANNINE : Om zijn geld te tellen ...

ROBBE : *(is ondertussen een drankje gaan halen)* Oei! Els, ik vind de koffiekoeken niet. *(doet alsof hij ze onder de tafel zoekt)* Hebben die meisjes alles al opgegeten?

(Els wil weer antwoorden, maar krijgt de kans niet.)

JEANNINE : Einde van de maand, Robbe ...

ROBBE : Als je wil zal ik er seffens wel gaan halen.

(Jeannine en Meentje knikken enthousiast)

We kunnen allemaal samenleggen en ...

MEENTJE : *(onderbreekt hem)* Neen merci Robbe, neem maar een wafel zoals wij ...

(Robbe gaat zitten aan het kleine tafeltje, neemt een krant uit zijn zak en begint te lezen. Rina komt binnen.)

RINA : Amai wat een weer! Ik had beter mijn warme mohairen vest aangedaan. (*gaat naar de dranktafel*) O, geen koffiekoeken? Dat wordt tijd, want die vettige dingen blijven toch maar op mijn maag liggen en ze zijn heel slecht voor mijn lijn!

JEANNINE : Misschien komt dat omdat je er altijd minstens drie neemt?

(Rina schenkt ondertussen een tas koffie in en doet er vier klontjes in)

MEENTJE : Zou je er niet beter de hele suikerpot in kappen?

RINA : (*trekt een beledigd gezicht, maar stopt het laatste klontje terug in de pot. Ze gaat naar de dames.*) En meisjes, hoever staan we met onze werkstukjes?

(Iedereen mompelt wat, ze tonen hun handwerkjes aan mekaar. Florreke komt binnen.)

FLORREKE : Sorry dat ik zo laat ben, maar ons Bella had op de tapijt gekotst en dat moest ik eerst opkuisen ...

ELS : Bella? Gekotst? Ja, dat kun je soms hebben met die gastjes ...

FLORREKE : Neen Els, mijn poes!

ELS : Ja, mijn Pietje had dat ook eens, maar die is er ingebleven en ik heb hem toen maar gecremeerd ...

FLORREKE : Pietje?

ELS : Ja, mijn kanarievogeltje ...

FLORREKE : Heb jij die laten cremeren?

ELS : Neen, ik heb dat zelf gedaan ...

FLORREKE : Hoezo zelf gedaan?

ELS : Wel, ik heb hem in een schoon doosje gelegd, eentje van suikerboontjes, en daar heb ik dan een bedje van gemaakt met watjes, zo van die ronde om te ontschinken en daar heb ik hem dan opgelegd, oh ... (*zucht*) zo schoon, hij lag precies te slapen ...

FLORREKE : En dan?

ELS : En dan in de stoof gegoooid, tiens ...

(afkeurend gemompel van de andere dames)

Ja, en de as heb ik daarna over mijn geraniums gestrooid – die hebben nog nooit zo mooi gebloemd als toen!

(Ze gaan weer onverstoord verder met hun handwerkjes.)

ROBBE : Zeg Els, hoe heet die broer van jou nu weer?

ELS : Armand.

ROBBE : En hoe oud is hij?

ELS : Een paar jaar jonger dan ik.

ROBBE : En hoe ziet hij er uit? Lijkt hij op jou?

ELS : O, neen, helemaal niet ... Het is een vent hé, dus hij lijkt meer op onze pa en ik op ons ma ... Ha, daar is hij!

(Armand komt binnen.)

Zie, mensen, dit is nu onze Armand. *(Ze stelt iedereen voor)*

(Jeannine en Meentje wisselen waarderende blikken.)

RINA : Aangename kennismaking mijnheer Armand, ik geloof dat wij mekaar al eens ontmoet hebben ... Kan dat op het bal van de burgemeester geweest zijn? Of in de Rotary club?

ARMAND : Neen, toch niet ...

ELS : Hij heeft altijd aan zee gewoond, Rina, in Knokke ...

RINA : O, dan moet dat waarschijnlijk in het casino geweest zijn of in een van die etablissementen aan de dijk ... Daar gingen mijn man en ik heel graag naartoe als hij voor zaken aan de kust moest zijn. Dan logeerden we altijd in het hotel

...

ARMAND : Neen, toch niet ...

(Armand wordt nu aangeklampt door Robbe.)

ROBBE : Eindelijk nog eens een man in ons clublokaal! Ik was het al lang beu om in mijn eentje Stratego of Monopoly te spelen en die vrouwen hier geraken niet verder dan mochelen of ganzenspel ... en Mens erger je niet!

(Armand gaat tegenover Robbe zitten en haalt een draagbaar schaakspel uit zijn tas.)

ROBBE : Oho, een schaker! Dat is lang geleden, maar ik ben zeker kandidaat! Wacht even, we hebben hier een groot bord, ik zal het even halen ...

JEANNINE : *(staat recht en gaat koffie nemen.)* Ook een kommeke koffie, Armand? Of liever thee? En een koekje?

ARMAND : Thee alstublieft en graag een koekje..

(Ondertussen is Rina pal achter Jeannine en voor Armand gaan staan, zodat die alle moeite moet doen om Armand te kunnen bedienen.)

RINA : En, ben je het hier al zo een beetje gewoon hier, Armand? Want dit is toch een heel ander milieu voor u, nietwaar?

ARMAND : Och, ik zat toch al de meeste tijd bij ons Els. Ginder had ik alleen nog maar herinneringen ...

ELS : Ik had het hem direct na de begrafenis al voorgesteld, maar nu heeft hij eindelijk de knoop doorgehakt.

(Zij beginnen het schaakspel op te zetten)

ROBBE : Allez vooruit Armand, laat ons er maar aan beginnen. Als je maar niet te veel van mij verwacht, het is al zo lang geleden ...

ARMAND : Bij mij ook, want alleen ... dat is toch niet alles ...

(Ze beginnen te spelen, de dames gaan verder met hun handwerkjes.)

Scène 2 : Moeten er nog koffiekoeken zijn?

(Meentje gooit haar naaiwerk op tafel, neemt haar zakdoekje en begint zich demonstratief koelte toe te wuiven.)

MEENTJE : Och, ik denk, dat ik weer een van mijn ‘vapeurkes’ krijg, of is het hier zo warm?

RINA : Bijlange niet, ik vind het hier zelfs een beetje frisjes. Goed dat ik mijn kasjmieren vest aan heb ...

JEANNINE : Kasjmieren vest? Ben je zeker dat je je kat daarvoor niet hebt doodgedaan? Het is precies een beren jas! Daar ben je nu echt dik mee en die kleur ...

RINA : Dik? Ik? Dat kan niet!

FLOREKE : Maar neen Rina, niet dikker dan anders ...

(Rina staat recht, doet met veel drukte haar vest uit en gaat weer zitten. Iedereen staart naar haar.)

JEANNINE : Ja, Florreke, je hebt gelijk, ze ziet er inderdaad niet dikker uit dan anders ...

(Rina wil nog iets zeggen, maar Els is haar voor.)

ELS : Neen Rina, je ziet er even slank uit als anders ... Dat is toch wat je wou zeggen, nietwaar Florreke?

(Florreke knikt zwijgend.)

MEENTJE : Och, amai, het gaat maar niet over ...

ARMAND : Moet je misschien een glaasje water hebben, Meentje? Dat verfrist direct.

Maar niet te rap drinken, want dat is ook niet goed.

(Armand staat ondertussen recht, gaat naar de toog, schenkt haar een glaasje water in en brengt het naar haar. Zij drinkt even.)

MEENTJE : Och, merci mijnheer Armand ...

ARMAND : Geen mijnheer hier, die is in Knokke gebleven ...

MEENTJE : *(giechelt overdreven.)* Ja, echt euh... Armand, dat doet direct goed, het is al bijna over ... Nog eens merci zene ...

(Meentje neemt zijn handen en houdt ze langer dan normaal vast. De andere dames bekijken haar afkeurend en trekken gezichten naar mekaar om hun ongenoegen te uiten.)

JEANNINE : Dat was echt onopvallend, Meentje ...

RINA : Onopvallend? Het scheelde niet veel of ze was in zwijm gevallen omdat hij haar een glaasje water bracht! Dat is toch normaal voor een galante heer? Mijn Walter zou juist hetzelfde gedaan hebben voor elke del die een vapeurke had.

JEANNINE : Ja, jouw Walter deed graag van alles voor elke del die hij zag, nietwaar Rina?

RINA : Mijn Walter was een echte gentleman en niet meer dan dat. Als je soms wil insinueren dat hij ...

ROBBE : *(springt recht.)* Moeten er nu echt geen koffiekoekjes zijn, meisjes? *(tegen Armand)* Als zij hun dosis suiker niet binnen hebben is er met die madammen niets aan te vangen ...

ARMAND : Is dat zo?

FLORREKE : Nu dat je het zegt, er zijn geen koffiekoeken! Hoe komt dat, Els? Ben je het vergeten?

ELS : Neen, maar ...

JEANNINE : Het is het einde van de maand!

FLORREKE : O, sorry ...

RINA : Ik vind dat helemaal niet erg ...

MEENTJE : Ik wel. Zoetigheid geeft energie en dat heb ik nodig om ...

JEANNINE : Om te kunnen naaien zeker?

MEENTJE : Neen, tegen de vapeurkes!

ROBBE : En we zouden niet willen dat je weer een vapeurke krijgt! Allez meisjes, ik heb het al eens gevraagd : wie is er liefhebber? Vingertje opsteken alstublieft, dan zal ik ze wel gaan halen.

ARMAND : Neen Robbe, als nieuweling in de groep is het normaal dat ik trakteer! Zeg maar wat je wil hebben dames, ik schrijf het wel op. *(Hij haalt een notaboekje en een bic uit zijn jaszak en bekijkt hen een voor een om hun bestelling te noteren.)*

RINA : Als het eender is, zou ik liever een éclairreke hebben, ...

FLORREKE : Voor mij een toep met spijs, alstublieft ...

ARMAND : *(verbaasd)* Een watte?

FLORREKE : Een ... horentje met ... pudding, alstublieft...

JEANNINE : *(heel verleidelijk)* En voor mij een met chocolade ...

MEENTJE : Ja, voor mij ook ...

ARMAND : En jij, Els?

ELS : Och, ik weet het nog niet. Voor mij is het eender; ik eet anders altijd de overschot op ... Voor mij een met rozijntjes.

ARMAND : En jij, Robbe?

ROBBE : Een croissantje zou er nog wel ingaan, merci Armand ...

ARMAND : En dan voor mij ... ook een croissant ... Zo ... Els, wil jij ze misschien even halen, want ik weet hier nog geen enkele winkel, laat staan een bakker.

(Els aarzelt even, maar Armand haalt een briefje van 50 euro uit zijn portemonnee)

Hier is geld. Dat zal wel genoeg zijn zeker?

(De dames giechelen weer – Els neemt het geld aan en verdwijnt. De heren gaan terug zitten.)

ROBBE : Heb je de buurt nog niet kunnen verkennen, Armand?

ARMAND : Och, neen, ons Els is een echte huismus ...

ROBBE : Wel, dan kan ik best als gids dienen, als je dat wilt.

ARMAND : Graag, als het niet stoort ...

ROBBE : Maar neen. Ik maak 's middags toch altijd een wandelingetje, ofwel naar de binnenstad, ofwel naar een park en gezelschap is altijd welkom.

ARMAND : Dat is dan afgesproken!

MEENTJE : Vroeger maakte ik ook altijd lange wandelingen met mijn ventje. Maar ja, als de benen niet meer zo goed mee willen ...

RINA : Mijn benen willen nog wel goed mee. Ik wandel ook nog graag, maar niet naar een park. Daar is altijd slijk en dan hangen mijn schoenen vol smurrie die je er bijna niet meer afkrijgt ...

JEANNINE : Als je dat laat opdrogen kun je dat er zo afborstelen ... Allez, het hangt er vanaf waar je in getrapt hebt ... want een dikke hondendrol of een vette koeienvlaai, dat is andere koek!

FLORREKE : Zeg, van koeken gesproken, ik vind nu toch dat Els nogal lang wegblijft ... Er zal toch niets gebeurd zijn zeker ...

RINA : Ze is nog geen twee minuten weg, Florreke, die kan niet vliegen!

FLORREKE : Ja, maar ik heb zo een raar gevoel en je weet dat ik heel gevoelig ben ...

ROBBE : Maar Florreke toch, wat voel je dan zoal?

FLORREKE : Ik kan dat niet uitleggen ... Ons ma had dat ook ... een zesde zintuig, zei ze ...

MEENTJE : O, zoals op de tv?

JEANNINE : En kan je dan ook geesten zien? Van mensen die dood zijn?

RINA : Of van levenden die je voor de zot aan het houden zijn?

ROBBE : Neen neen, daar moet je niet mee lachen. Ik heb dat soms ook. Dat begint bij mij hier (*wijst op zijn maag*) en dat gaat dan naar daar (*wijst naar zijn buik*) en dan weet ik dat ik zo vlug mogelijk moet maken dat ik op het toilet zit, want anders ...!

FLORREKE : Och, jullie willen me weer niet geloven, maar volgens mij is haar iets overkomen. Ik voel het.

MEENTJE : En ik voel dat mijn eksterogen beginnen te steken ...

RINA : O ja, ze zeggen dat het dan gaat regenen.

MEENTJE : Bijlange niet, ik krijg dat alleen maar als er iemand wat flauwekul aan het vertellen is!

FLORREKE : Ik vertel geen flauwekul! Wacht maar af, ALS ze terugkomt zal ze zeker wat meegemaakt hebben!

(Armand heeft het gesprek vol verwondering gevolgd en fronst de wenkbrauwen, maar Robbe stelt hem gerust.)

ROBBE : Ja Armand, zo zijn we hier altijd bezig. Mekaar een beetje plagen en dan weer rap over iets anders beginnen praten ... Zo zie ... Zeg, meisjes, hebben jullie gisteren ook die film gezien op Holland 2?

RINA : Welke film?

ROBBE : Die gangsterfilm met Robert De Niro.

RINA : O neen, dat is mijn genre niet, al dat geweld. Daardoor is er nu zoveel misdaad in de wereld ...

ROBBE : En wat is jouw genre dan wel, Rina?

RINA : Een romantische film en er mag gerust ...

JEANNINE : Veel in afgelikt worden ...

MEENTJE : Ik heb het meer voor een dramatisch verhaal ...

ROBBE : Om eens goed te snotteren, zeker ... Wat voor films zie jij graag, Armand?

ARMAND : Och, ik kijk de laatste tijd niet meer zoveel tv, maar vroeger keken Pascal en ik altijd naar documentaires over dieren. Die van Richard Attenborough, dat waren de mooiste ...

(Het is even stil. Dan komt Els terug binnen.)

ELS : Zeg, wil je nu eens wat weten? Nu heb ik de hele buurt afgelopen, maar nergens nog koffiekoeken te vinden. Alles uitverkocht! Dat heb ik nu nog nooit meegemaakt.

RINA : En mijn éclairreke?

(Els bekijkt haar afkeurend en mompelt nog wat.)

FLOURREKE : Zie je wel dat er iets was? Ik heb het gevoeld!

ELS : Wat heb je gevoeld, Florreke?

JEANNINE : Haar zesde zintuig ...

ELS : Haar watte?

ROBBE : Je hebt gelijk Florreke, er is haar iets overkomen, want ze is doof geworden!

RINA : Maar met dat al zijn er nog altijd geen koffiekoeken.

Scène 3 : Over koffiekoeken gesproken ...

JEANNINE : Zeg Els, jouw broer is nog wel een knappe vent ...

ELS : O ja? Ja, voor zijn leeftijd misschien wel ...

MEENTJE : Maar we weten er zo weinig van ...

JEANNINE : En we zouden er wel een babbeltje mee willen doen ...

MEENTJE : Maar waarover?

JEANNINE : Ik zou het echt niet weten ...

FLOURREKE : *(staat recht)* Ik zal er wel vlug alles van weten ... Ik ga even naar huis, ik kom direct terug!

ELS : Wat ga je doen, Florreke?

FLOURREKE : Ik ga mijn kaarten halen! *(ze vertrekt)*

(De dames trekken een verveeld gezicht, Armand kijkt nieuwsgierig naar Robbe.)

ARMAND : Gaat ze kaarten?

ROBBE : Neen, ze gaat de kaarten leggen!

ARMAND : Leggen?

ROBBE : Ja, dat doet ze geregeld. Ze heeft al voor ons allemaal de kaart gelegd en nu is het jouw beurt. Je zal zien : *(geheimzinnig)* 'Ik zie, dat je na een lange lijdensweg weer het geluk zult leren kennen ... geduld ... je zult nog een lang en gelukkig leven aan de zijde van je dierbare tegemoet gaan' ...